

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-10-18

Vår referens

Ghazal Delafrouz

Utredningssekreterare

ghazal.delafrouz@malmö.se

Remiss Skolverket avseende förslag till förändringar inom barn- och fritidsprogrammet för att uppnå en mer ändamålsenlig utbildning till barnskötare GYVF-2024-4571

Sammanfattning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har fått möjlighet att yttra sig över Remiss Skolverkets avseende förslag till förändringar inom barn- och fritidsprogrammet för att uppnå en mer ändamålsenlig utbildning till barnskötare (U2023/01741 och U2024/01246).

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen föreslår gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att välkomna Skolverkets förslag och bedöma att den nya inriktningen barnskötare medför att eleverna blir bättre förberedda för att arbeta i förskola efter avslutad gymnasieutbildning. Vidare föreslår förvaltningen att nämnden ställer sig frågande till att inriktningen barnskötare enligt Skolverkets förslag blir mer omfattande än de två andra inriktningarna inom barn- och fritidsprogrammet.

Förslag till beslut

1. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande och överlämnar detsamma till Skolverket.

Beslutsunderlag

- Följebrev till Skolverkets remiss avseende förslag till förändringar inom barn- och
- fritidsprogrammet för att uppnå en mer ändamålsenlig utbildning till barnskötare
- Konsekvensutredning avseende förslag till

- förändringar i barn- och fritidsprogrammet enligt regeringsuppdrag (U2023/01741 och U2024/01246)
- Remiss avseende förslag till förändringar i
- barn- och fritidsprogrammet enligt
- regeringsuppdrag (U2023/01741 och
- U2024/01246)
- Sändlista officiella remissinstanser
- §151 GVNAU Remiss Skolverket avseende förslag till förändringar inom barn- och fritidsprogrammet för att uppnå en mer ändamålsenlig utbildning till barnskötare
- Kopia av G-Tjänsteskrivelse Remiss Skolverket avseende förslag till förändringar inom barn- och fritidsprogrammet för att uppnå en mer ändamålsenlig utbildning till barnskötare
- Förslag till yttrande av Remiss Skolverket avseende förslag till förändringar inom barn- och fritidsprogrammet för att uppnå en mer ändamålsenlig utbildning till barnskötare

Beslutsplanering

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott 2024-10-16

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2024-10-25

Beslutet skickas till

Skolverket

Ärendet

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har fått möjlighet att yttra sig över Remiss Skolverkets avseende förslag till förändringar inom barn- och fritidsprogrammet för att uppnå en mer ändamålsenlig utbildning till barnskötare (U2023/01741 och U2024/01246).

Utredningen i korthet

Skolverket har fått i uppdrag att se över och föreslå förändringar i barn- och fritidsprogrammets inriktning pedagogiskt och socialt arbete för att säkerställa en mer ändamålsenlig utbildning till barnskötare. Enligt regeringen innebär detta att utbildningen behöver bli mer anpassad till det arbete som väntar de studerande efter utbildningen samt att variationen på de utbildningar till barnskötare som finns i dag behöver bli mindre.

Tidigare och pågående förändringar inom barn- och fritidsprogrammet

Den 1 augusti 2017 fick barn och fritidsprogrammet tre inriktningar: fritid och hälsa, pedagogiskt arbete och socialt arbete. Skolverket redovisade därefter enligt uppdrag till

regeringen (2018:00570) att inriktningen socialt arbete hade en relativt liten elevvolym och att huvudmännen därför inte alltid erbjöd den, varför Skolverket menade att en gemensam inriktning med ett större gemensamt innehåll skulle vara att föredra ur såväl elev- som kompetensförsörjningsperspektiv. Den 1 juli 2021 slogs inriktningarna ihop till inriktningen pedagogiskt och socialt arbete.

Den 1 juli 2025 ska den nya gymnasiereformen med ämnesbetyg och delvis nya gymnasieprogram börja tillämpas. Skolverket har därför tagit fram och beslutat om nya och ändrade föreskrifter, däribland ämnesplaner, behörighetsföreskrifter och programstrukturer. Regeringen har även beslutat om vissa ändringar i examensmål för de nationella programmen i gymnasieskolan. Inom ramen för Gy25 har Skolverket, för att säkerställa att innehållet i utbildningen blir mer anpassat till de kompetenskrav och det arbete som väntar eleverna efter utbildningen, sett över programstrukturen för barn- och fritidsprogrammet och den sammanhållna yrkesutbildningen till barnskötare inom Komvux.

I dag är en relativt stor del av utbildningen till barnskötare inom barn- och fritidsprogrammet valbar, vilket har föranlett att utbildningens innehåll kan se olika ut. Utrymmet för valfrihet inom programfördjupningen kommer minska med GY25 vilket Skolverket bedömer leder till mer ändamålsenliga utbildningar, däribland för barnskötare, då utbildningens innehåll blir mer styrt än tidigare och därmed bidrar till en mer likvärdig utbildning för barnskötare.

Inom ramen för Gy25 tas fram två nya ämnesplaner, ämnet språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet samt pedagogiskt och socialt arbete – specialisering. De nya ämnena bidrar till att barnskötare blir ännu bättre förberedda för ett arbete i förskolan. De nya ämnesplanerna träder i kraft den 1 juli 2025 och ska kunna tillämpas inom gymnasieskola 2025.

För att elever som läser gymnasial utbildning till barnskötare ska få med sig tillräckliga kunskaper i svenska har Skolverket inom ramen för GY25 föreslagit att nivå 1 i ämnet svenska, 100 poäng eller nivå 1 i ämnet svenska som andraspråk, 100 poäng, ska ingå i Skolverkets exempel på sammanhållna yrkesutbildning till barnskötare inom kommunal vuxenutbildning

Utredningens förslag

Skolverket föreslår en ny inriktning på barn- och fritidsprogrammet som utbildar till barnskötare med start tidigast inför läsåret 2028/2029. Skolverket gör bedömningen att en ny inriktning mot barnskötare skulle leda till att utbildningens innehåll på ett tydligare sätt förbereder för det som förväntas av en barnskötare i arbetslivet samt att den kompetens eleven har efter fullföljd gymnasieutbildning skulle stärkas och tydliggöras. Det skulle leda till en tydligare och nationellt enhetlig utbildning. Eftersom

fokus på den nya inriktningen enbart skulle vara just på utbildning till barnskötare skulle det vara möjligt att i högre grad styra utbildningen mot yrket.

Skolverket föreslår att följande ämnen, som kommer att finnas på barn- och fritidsprogrammet från och med den 1 juli 2025, ska finnas i den nya inriktningen:

- förskolans och fritidshemmets arbete, nivå 1, 100 poäng
- pedagogik, nivå 3, 100 poäng
- pedagogiskt arbete, nivå 1, 200 poäng
- socialt arbete, nivå 1, 100 poäng
- socialt arbete, nivå 2, 100 poäng
- specialpedagogik, nivå 2, 100 poäng
- språk- och kunskapsutveckling i förskolan och fritidshemmet, nivå 1, 100 poäng

Av barn- och fritidsprogrammets 2 700 gymnasiepoäng ska 1 500 poäng erbjudas som karaktärsämnen enligt bilaga 2 till skollagen. 500 poäng av dessa ämnen utgörs av de programgemensamma ämnena enligt bilaga 1 till gymnasieförordningen. Skolverket föreslår att den nya inriktningen ska omfatta 800 poäng. Det skulle innebära att antalet gymnasiepoäng för den nya inriktningen barnskötare skulle utökas med 300 poäng jämfört med inriktningen pedagogiskt och socialt arbete såsom den kommer att se ut från hösten 2025.

Skolverket föreslår också en ny yrkesutgång mot barnskötare inom ramen för den nya inriktningen. Skolverket föreslår att följande ämnen och nivåer i ämnen från programfördjupningen ingår i en sådan yrkesutgång:

- grundläggande vård och omsorg, nivå 1, 100 poäng
- kost och hälsa, nivå 1, 100 poäng

Förslag till yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden välkomnar Skolverkets förslag och bedömer att den nya inriktningen barnskötare medför att eleverna blir bättre förberedda för att arbeta i förskola efter avslutad gymnasieutbildning.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden instämmer i Skolverkets bedömning om att förslaget innebär många förändringar inom programmet på kort tid. Barn- och fritidsprogrammet har genomgått förändringar under de senaste åren och kommer fortsatt att genomgå förändringar med anledning av Gy25. Om en ny inriktning på barn- och fritidsprogrammet införs finns det en risk att de som berörs av förändringar i

programmet, till exempel skolledare, lärare och studie- och yrkesvägledare på grund av detta får ökad arbetsbelastning och utmaningar med att skapa långsiktighet i det systematiska kvalitetsarbetet. Nämnden tillstyrker därför Skolverkets förslag om att de vid ett eventuellt införande av inriktningen barnskötare, ska stödja huvudmän med informations- och implementeringsinsatser.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ställer sig frågande till att inriktningen barnskötare enligt Skolverkets förslag blir mer omfattande än de två andra inriktningarna inom barn- och fritidsprogrammet (barnskötare kommer innehålla 800p medan fritid och hälsa och pedagogiskt och socialt arbete kommer innehålla 500p vardera). Nämnden ser vikten av att elever som väljer ett nationellt program får en likvärdig utbildning oavsett inriktning.

Nämnden vill lyfta att det finns en risk för att en mer riktad och därför mindre bred inriktning mot yrket barnskötare kan leda till ökad sårbarhet för förändringar av efterfrågan på arbetsmarknaden.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser det därutöver som bekymmersamt att enbart remittera en ny struktur utan helhetsbild, det vill säga med enbart utkast till ämnesplanerna för två nya ämnen. Nämnden vänder sig även mot att remisstiden är för kort. För att Skolverket ska få så bra remissunderlag som möjligt bör en längre remisstid planeras in.

Ansvariga

Elena Zukauskaitė, Avdelningschef